

Molt bona nit a tothom i gràcies per la vostra resposta, com ja ha dit el nostre president, en aquesta trobada anual que vol ser molt més que un acte d'homenatge a ciutadans il·lustres i a entitats que s'ho han guanyat, per la seva feina en benefici de la col·lectivitat. De fet, aquesta trobada hauria de ser una excusa per mostrar ocasionalment el nervi social que hauria de tenir una ciutat digna d'aquest nom. De moment el que sí és, és un exercici de ciutadania. Com a tal hauria de significar la capacitat que tenim les entitats socials del municipi per organitzar actes de notable relleu cívic al voltant d'objectius que ens impliquen, que ens haurien d'enorgullir pel que representen i que, en conseqüència, haurien de rebre una resposta ampla, positiva i general.

Us hem de donar les gràcies perquè la vostra ha estat una resposta positiva i generosa i perquè sense els que esteu aquí no hagués estat possible el sentit d'aquesta trobada i deixeu-me que us digui que si no hi hagués ciutadans com vosaltres, el nostre empeny no tindria futur. Deixeu-me que us digui, també, que penso que la trobada d'aquesta nit té una doble lectura en bona part contradictòria: la confiança i la complicitat que ens heu atorgat mostra la força d'una part de la societat civil organitzada del municipi i aquesta seria la lectura positiva, però alhora és fàcil també que això d'avui posi de relleu la debilitat de la nostra substància ciutadana que caldria reconèixer i acceptar per estar en condicions de millorar-la. Per què ho dic això? Perquè es pot percebre que vivim en una realitat de corralons on cadascú fa sa guerra: hi ha a la ciutat un limitat però creixent moviment veïnal, un cercle de persones que vetllen pel patrimoni històric, unes quantes marees, la blanca, la pensionista, un fort moviment de l'economia social amb una notable capacitat de convocatòria, entitats, organismes i col·lectius que es preocupen per l'urbanisme abusiu, associacions de joves, associacions sectorials d'aturats, de dones, entitats culturals, de debat, esportives. I cada sector fa les seves coses, organitza les seves activitats amb la seva gent, en la gran majoria de casos desarticulats de la resta quan no directament d'esquena uns respecte dels altres.

El fenomen no és nou ni és gratuït o innocent. En altres temps, quan els moviments espontanis de resposta i reivindicació aspiraven a ser forts, el primer que procuraven era coordinar-se, cercar objectius comuns, donar-se suport i retroalimentar-se. No tenien massa sentit les batalles sectorials, o per ser més positius, les activitats o iniciatives sectorials (dels veïns, del món obrer, de les forces de la cultura, del petit comerç) i per això es feien esforços per buscar l'entesa, la implicació, el suport mutu, la complicitat, l'anar tots a una. Això es va anar perdent en la mesura que es debilitava l'autonomia dels moviments amb la penetració interessada i constant de les institucions, ve sigui buidant-les de contingut, bé sigui comprant-les amb subvencions o dirigint-les directament. És veritat que els temps són molt diferents i tot és més fàcil quan l'adversari està clarament identificat i, a més d'adversari, és un enemic declarat. Però que els temps siguin diferents és justament el que explica el que ens està passant i el que ens seguirà passant si no hi posem remei. Hi ha molt de teixit social a la nostra ciutat que, amb una visió més global de la realitat i amb un criteri més unitari i col·laboratiu, donaria una imatge de més interrelació solidària. Una crida des d'on fos, serviria per mobilitzar voluntats i apropar postures. Un acte social com la Nit dels Insurrectes en una ciutat estructurada, amb força social i amb una visió unitària del

que significa la democràcia participativa, no s'hagués pogut fer en aquesta sala perquè el nombre de participants s'hauria triplicat. Es fan desenes d'actes cada mes a l'Hospitalet i a cadascun dels actes va el seu públic, desentès dels actes del veí. L'Espai de Ciutadania, per exemple, que hauria d'haver estat aquest instrument de cohesió, d'extensió i d'anàlisi crítica de la realitat, té encara molta feina per fer, com es ben visible aquest vespre.

Molts ja sabeu com va néixer la iniciativa de la Nit dels Insurrectes però pels que ho desconeixen faré un breu resum i aquest l'objecte concret pel qual m'estic dirigint a vosaltres. Tot va venir de la lamentable ocurrència de l'alcaldeessa Marín de nomenar Fill Adoptiu de l'Hospitalet, l'any 2021, a un personatge americà que només havia trepitjat l'Hospitalet en l'enorme barbaritat de metres quadrats que la ciutat ha regalat a la Fira de Barcelona. A l'alcaldeessa d'aleshores, l'ostentació i la fastuositat li semblaven característiques encomiables que, a més, l'havien d'elevat a la plataforma dels elegits entre els càrrecs polítics de cert relleu. No li ha anat malament del tot, com s'ha fet evident, i això ens explica també bastant com a societat. Li semblava que, nomenant Fill Adoptiu de la ciutat al president del Mobile Word Congress, ella seria recordada com una amiga del magnat. Gran error. El seu gest serà recordat només perquè una modesta entitat, molesta, crítica i incòmoda pels que monopolitzen el poder local, va trastocar la proposta i la va girar a l'inrevés. De nomenar Fill Adoptiu — o Predilecte com s'havia anunciat en el seu moment— a un personatge que mai va fer res per l'Hospitalet, a nomenar fills i entitats Insurrectes a gent que ha fet molt per la ciutat sense que ningú se n'hagi recordat mai, hi va un abisme. L'abisme que avui volem traspassar amb tots vosaltres. L'abisme que cal superar entre la cerimònia protocol·lària d'una alcaldeessa il·luminada rendint pleitesia a un desconegut, i l'acte modest però sincer, carregat de sentiment i també d'orgull, amb el que avui homenatjarem la nostra gent.

La idea inicial era convertir l'homenatge en un acte social de relleu, un sopar de gala en vam dir al començament, perquè l'objectiu era fer una trobada en el marc adequat, amb unes condicions dignes i uns preus tolerables que garantissin l'objectiu: fer un acte de relleu social, el més massiu possible i el més assequible a la butxaca de la nostra gent, la d'una ciutat de gent treballadora, amb uns nivells d'immigració frapants que impliquen necessàriament economies fràgils. Com que no li podíem dir la Nit dels Predilectes, sense excedir-nos, perquè no podem convertir ningú en Fill Predilecte de l'Hospitalet arrogant-nos unes prerrogatives que no ens pertoquen, vam inclinar-nos per un apel·latiu que s'adiu més amb les nostres condicions contestatàries i que, a més, rima bastant. D'aquí, a la Nit dels Insurrectes, només va caldre un petit pas, malgrat saber que titllar d'insurrectes als nostres homenatjats és una llicència que ens permeten perquè tenen el mateix sentit de l'humor que nosaltres i perquè s'identifiquen amb el nostre atreviment.

Aquesta és la tercera edició de la Nit dels Insurrectes. I caldria explicar-vos el mecanisme d'elecció perquè de gent i entitats que es mereixen el nostre reconeixement n'hi ha molts i només n'elegim tres cada any. Els candidats i candidates sorgeixen de propostes individuals de la Junta de FIC, que les elabora i argumenta,

seleccionant a un màxim de tres per categoria segons unes Bases aprovades a l'efecte. La tríada de candidats es portada posteriorment a votació entre els associats i associades i el resultat és el que es posa de manifest en cada edició. Són, per tant, candidats pensats, debatuts i defensats amb el suport de la nostre massa social, que és la que, en definitiva, té la darrera paraula.

En les dues Nits anteriors va haver una assistència molt significativa de ciutadans i ciutadanes que, per l'expectativa creada i la resposta creixent, ens van animar molt. En la primera, va haver 74 assistents en un espai on difícilment haurien cabut més i en la segona 104. En cap d'aquestes edicions van estar presents els mitjans de comunicació públics malgrat convertir-se aquestes trobades en uns actes de ciutat, importants per la convocatòria i dels mes nombrosos pel nombre d'assistents, si tenim en compte que es fan sense cap tipus de suport municipal. En tots dos casos, els mitjans de comunicació públics no van explicar res de la Nit dels Insurrectes i el mal anomenat Diari de l'Hospitalet, perquè no compleix ni amb la capçalera, no va publicar una sola línia. Com a conseqüència d'aquest filibusterisme informatiu, la nostra entitat va decidir iniciar un procediment de denúncia davant el Consell de la Informació de Catalunya vinculat al Col·legi de Periodistes, explicant el que consideràvem una vulneració greu del Codi Deontològic de la Professió, especialment en allò que té a veure amb la garantia d'una informació plural per a tota la ciutadania. En general, res del que va organitzar FIC entre els anys 2018 i 2023, amb algunes limitades excepcions, havia estat motiu d'informació per part dels mitjans públics que tots financem.

El Consell de la Informació de Catalunya no ens va donar la raó ni ens la va treure. En realitat, no va voler implicar-se en una qüestió excessivament delicada en el context polític de Catalunya com és la dubtosa neutralitat informativa dels mitjans de comunicació públics en mans de les administracions i, generalment, al servei dels respectius equips de govern. Aquest és un problema general que afecta a la majoria d'administracions polítiques del país i que es coneix molt bé, però que des de les estructures professionals ningú no gosa criticar obertament i ni tan sols posar en qüestió.

En les dues anteriors edicions no van haver càmeres ni micros. Avui, novament, ens han ignorat. El Consell de la Informació de Catalunya no es va posar al nostre costat, però la dinàmica dels mitjans públics hospitalencs va canviar bastant des de la denúncia. Des de la denúncia fins ara, venien a cobrir els nostres actes, cosa que fan de manera natural amb la resta d'entitats de la ciutat com és la seva obligació deontològica. Ara han tornat a mostrar que pot més qui els mana que el respecte professional. En les darreres ocasions havien vingut forçats, certament, però havien acabat rectificat perquè ningú com ells eren tan conscients que teníem raó: que era indigne que la nostra entitat i les nostres activitats públiques no existissin pels mitjans de comunicació municipals.

Malgrat les etiquetes que se'ns adjudiquen que venen en bona part per l'apel·latiu crític del nostre nom i perquè coneixen les trajectòries professionals de molts dels fundadors, la nostra és una entitat que vol una ciutat plural on tinguin cabuda totes les reflexions, totes les aportacions i tots els punts de vista. Una ciutat feta entre tots i no

només, com fins ara, feta pels de sempre. Amb la necessària distància, aquest sentit patrimonial del poder que hem denunciat tantes vegades, presenta el mateix tuf que la decimonònica monarquia absoluta que predicava allò tan obsolet del “todo para el pueblo pero sin el pueblo”. Ja és ben conegut que, sense el poble, no hi ha manera de construir res sòlid. I que l'exercici autoritari del poder emparant-se exclusivament en el resultat de les urnes, desemboca en les democràcies dèbils que caracteritzen els nostres temps. Amb les urnes elegim representants, però no dèspotes. I la diferència entre un dèspota que governa i no escolta, i un representant que està obligat a escoltar, és el que diferencia una democràcia participativa, rica i constructiva, d'una altra famèlica, autoritària i disminuïda.

Ja heu vist com intentem que les nostres propostes tinguin l'aval de la nostra massa social. En el nostre ADN fundacional, consensuar i debatre abans d'aplicar, va ser la norma, i està en les nostres intencions aprofundir la participació activa de la massa social. Aquesta és una entitat que va ser fundada l'any 2018 per 12 persones, la meitat llarga periodistes, però que ara té una seixantena aproximada de socis, on els periodistes som, volguda i necessàriament, una minoria molt minoritària. Una entitat que ens cal enfortir. Per això, el millor que podeu fer si es que compartiu les idees que defensem, és fer-nos confiança i omplir la butlleta de soci que se us ha distribuït. Si som més, tindrem més opinions que compartir i això ens obligarà a ser més plurals, més flexibles i més responsables i ens ajudarà a ser més empàtics i probablement més forts. I a seguir aprenent.

I també més rics del que ja ho som, en talent i intel·ligència. FIC té una mica de tot entre els seus associats, però m'agradaria ara destacar la presència de dues persones, avui a la sala, que es mereixen un aplaudiment pels seus mèrits personals recents, que ens omplen d'orgull. Una d'elles és la nostra sòcia i ex-regidora municipal, Lluïsa Carmona, que ha rebut recentment de mans del Ministeri d'Igualtat del govern central el reconeixement a la seva tasca i la seva participació en la Llei Integral sobre la Violència de Gènere, i l'altra persona és la Virginia Laparra ex fiscal de Guatemala contra la impunitat, represaliada política en el seu país i que ens ha volgut fer avui costat, de la mà de l'entitat germana, Llegat d'en Jaume Botey Vallès.

Tota la Junta, en pes, és al darrere de la Nit dels Insurrectes. No els nomenaré però quedi constància pública del seu gran esforç. També cal fer esment de la persona que elabora els guardons que s'entreguen als homenatjats. Des del primer dia vam comptar amb l'art i l'enginy de la Paca Hernández que posa la seva feina altruísticament al servei de l'entitat de la qual també és sòcia. Moltes gràcies Paca, per la teva feina i pel teu entusiasme. Com altres anys, el nostre company Sirius d'Abadia, és l'encarregat de la part de gravacions i aquest any, a més, hem pogut rebre el suport de l'amic fotògraf Jordi Fàbregas. Gràcies també a tots dos. I gràcies també al nostre vinyetista de capçalera, l'amic Miquel Porres que viu a Madrid i que ens ha fet els recordatoris del sopar que teniu a les bosses. I també a l'Enric del Campo que ens ajuda en la part tècnica. Per posar la trufa al pastís, tenim el plaer i l'honor de comptar amb l'actriu hospitalenca i gran amiga de l'entitat, Mariona Montes, a qui vam demanar aquest any —i ella no es va saber negar—, que s'encarregués de la conducció de l'acte. I a qui deixo el faristol i la paraula. Moltes gràcies.

Jesús A. Vila (14.2.2025)